

Forslag til budgetinitiativ i budget 2025-2028

INITIATIV 2.5: Højere sikkerhed og tryghed i Psykiatrien

Fremsat af: Venstre og Socialdemokratiet

Formål og indhold:

Den tragiske sag fra retspsykiatrien juli 2023 efterlader efter vores opfattelse en tydelig pligt til at handle på fysiske tryghed for medarbejderne i retspsykiatrien, men også i andre dele af psykiatrien. Desværre fortsætter de alarmerende meldinger om potentielt farlige situationer i psykiatrien at strømme ind.

Der er allerede lavet en plan for indsatser, men ikke alle forslag til handlinger er rummet af den økonomi der er til rådighed og tilsendes regionen i 2024.

Forslagene kan fx være fysiske foranstaltninger som fx optimering af flugtveje både i afdelingerne og i den ambulante psykiatri, forebyggelsesinstruktører i alle afdelinger etc.

Vi ønsker derfor et sikkerhedsmæssigt prioriteret, og økonomisk beregnet skalerbart bud på indsatser som kan fremme de fysiske sikkerhedsforanstaltninger i fx retspsykiatrien eller hvor der er det største behov.

Administrationens bemærkninger:

Regionsrådet godkendte den 12. marts 2024 handleplan for styrket sikkerhed og tryghed i Region Hovedstadens Psykiatri og udmøntning af midler til implementering af anbefalinger i handleplanen. Der arbejdes fortsat med de 23 anbefalinger fra Handleplan for styrkelse af sikkerhed og tryghed, og i det pågående arbejde er der bl.a. fokus på at præcisere behov og konkretisere forslag. I det følgende gives forslag til prioritering af yderligere midler til gennemførelse af handleplanens anbefalinger.

Forebyggelsesinstruktører

Forebyggelsesinstruktører (FI'ere) er særligt uddannet sundhedspersonale, primært meget dygtige og erfarne sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter, der har særlige kompetencer inden for forebyggelse, deeskalering og konflikthåndtering. Der er udviklet særskilt uddannelse i Region Hovedstadens Psykiatri for FI'ere. FI'er arbejder primært på sengeafsnit og i akutmodtagelserne, og har i arbejdet både fokus på konkrete episoder, men også kompetenceudvikling af øvrigt personale, gennemgang af patientjournaler mm. En FI-vagt starter typisk i akutmodtagelsen, hvis der er sådan en på matriklen, og bevæger sig efterfølgende rundt på matriklens sengeafsnit efter behov.

Det koster ca. 1,2 mio. kr. årligt at bemande en aftenvagte. Det er i forbindelse med den politiske behandling af handleplanen på regionsrådsmødet den 12. marts 2024 blevet besluttet at disponere 1,2 mio.kr. til en FI i aftenvagte på én matrikel. Tiltaget er iværksat på Psykiatrisk Center København (Frederiksberg-matriklen). I udmøntningsaftalerne ("10 årsplanen", "En bedre psykiatri" og "Forebyggelse af selvmord") er der afsat midler til initiativet "Nedbringelse af tvang", hvoraf 2,5 mio.kr. anvendes til finansiering af FI i aftenvagte på yderligere to matrikler. Det vil i alt koste ca. 7,5 mio. kr. årligt at sikre FI'er aften og nat på alle relevante matrikler i voksenpsykiatrien. Udbygningen kan ske gradvist.

Sikkerhedsassistenter

Der arbejdes aktuelt med forskellige modeller for brugen og omfanget af sikkerhedsassistenter. Sikkerhedsassistenter påtænkes bl.a. brugt i øget grad i forbindelse med konkrete meget udadreagerende patienter for at øge sikkerheden for patienten selv, andre patienter og personalet som alternativ til private vagtfirmaer. Men det påtænkes også at anvende sikkerhedsassistenter på afsnit og særligt omkring indgangene samt i forbindelse med bemanding af evt. scannere.

Økonomien for de forskellige løsningsmodeller varierer meget, bl.a. som følge af psykiatriens mange matrikler og enkeltstående huse.

Den endelige model vil først blive valgt efter test af modeller på udvalgte afsnit. Der foreslås derfor to muligheder:

- 1) At der i første omgang afsættes 12 mio. kr. årligt i to år, hvilket giver mulighed for at teste forskellige bemandingsmodeller af på 2-3 sengeafsnit og 1-2 ambulatorier.
- 2) Én sikkerhedsvagt døgndækket hele ugen i hver af de fem akutmodtagelser

Bygningstilpasninger og alarmer

Der pågår aktuelt gennemgang af psykiatriens bygninger, der bl.a. skal skabe overblik over nødvendige og mulige tiltag, der kan understøtte øget tryghed og sikkerhed for medarbejdere, patienter og pårørende. Der er bl.a. fokus på sikring af flugtveje, adgangsforhold, mm. Det er endnu for tidligt at vurdere den nødvendige økonomi, men der ses potentielt ind i et trecifret millionbeløb.

Alarmer på sengeafsnit og i ambulatorierne er også ved at blive afdækket, da de flere steder er nedslidte og utidssvarende, men også for at alle ambulatorier i psykiatrien får alarmer. Regionsrådet har i forbindelse med handleplanen om sikkerhed og tryghed godkendt udmøntning af 9 mio. kr. til optimering og afdækning af fremtidige alarmløsninger, som var Region Hovedstadens Psykiatri uforbrugte investeringsmidler fra 2023 øremærket til alarmer.

Halvårlig test med metaldetektorer

En af drøftelserne i handleplanen og i de politiske drøftelser har været, om brugen af scannere i psykiatrien skal udbredes, hvad det vil have af konsekvenser for patienternes og personalets sikkerhed, og om scannere vil kunne forebygge alvorlige hændelser i at opstå.

Region Hovedstadens Psykiatri har haft nedsat en arbejdsgruppe til at afdække de mulige konsekvenser af at indføre scannere i Region Hovedstadens Psykiatri. Arbejdsgruppens konklusioner om fordele og ulemper ved scannere er beskrevet i sag til social- og psykiatriudvalget den 25. juni 2024.

Region Hovedstaden Psykiatri vurderer, at der kan opnås en højere grad af sikkerhed hos medarbejdere og patienter, hvis der fremfor at indføre scannere ses på lovgivningen i forhold til visitation og muligheden for at udføre en systematisk visitation, herunder tydeliggørelse af hvilken lovhjemmel der er til visitation i akutmodtagelser. Dette vil også være en økonomisk billigere løsning end at implementere scannere på flere afsnit i psykiatrien.

Der er meget få erfaringer med scannere, som ikke stammer fra det retspsykiatriske område. Hvis der er politisk ønske om at indføre scannere på flere afsnit i Region Hovedstaden Psykiatri kunne en mulighed være at afprøve brugen af metaldetektorer i et halvt år på et eller to sengeafsnit fx afsnit 802 på Brøndbyøstervej, som er et intensivt døgnafsnit for surrogatfængslede patienter, der kan sammenlignes med et retspsykiatrisk afsnit, et åbent alment psykiatrisk afsnit eller et lukket alment psykiatrisk afsnit samt et ambulatorie, fx et retspsykiatrisk ambulatorie eller i en akutmodtagelse. Ved at afprøve brugen af metaldetektorer på et til to afsnit/ambulatorier/akutmodtagelser kan der indsamles viden om effekt, nødvendige kompetencer, behov for bemanning af scannere, og hvordan det opleves af patienter og pårørende, at der anvendes metaldetektorer.

Der skal monitoreres på ovenstående parametre, så der indsamles nødvendige data, der kan anvendes i den videre beslutningsproces. Testperioden kan være et halvt år, hvor der følges op på de første erfaringer efter tre måneder, så der kan ske en evt. justering i arbejds gange mv. Ved test af metaldetektorer i et halvt år er udgifterne:

- Surrogatafsnit 802 på Brøndbyøstervej: 1,7 mio. kr. til opnormering og 27.000 kr. til indkøb af metaldetektorer og uddannelse.
- Almen psykiatrisk sengeafsnit eller akutmodtagelse: 1,7 mio. kr. til opnormering og 27.000 kr. til indkøb af metaldetektorer og uddannelse.
- Ambulatorie: 0,3 mio. kr. til opnormering og 27.000 kr. til indkøb af metaldetektorer og uddannelse.

Konsekvenser:

Forebyggelsesinstruktører

Økonomi (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Etableringsudgifter	0,1			
Løn (til evt. nye årsværk)	7,0	7,0	7,0	7,0
Øvrig drift	0,2	0,2	0,2	0,2
Udgifter i alt	7,3	7,2	7,2	7,2

Personale (antal)	2025	2026	2027	2028
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	10,8	10,8	10,8	10,8

Sikkerhedsassistenter i akutmodtagelser

Økonomi (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Etableringsudgifter	0,1			
Løn (til evt. nye årsværk)	16,5	16,5	16,5	16,5
Øvrig drift	0,1	0,1	0,1	0,1
Udgifter i alt	16,7	16,6	16,6	16,6

Personale (antal)	2025	2026	2027	2028
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	31,0	31,0	31,0	31,0

Halvårlig test med metaldetektorer

Økonomi (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Etableringsudgifter				
Løn (til evt. nye årsværk)	0,3-3,7			
Øvrig drift	0,0-0,1			
Udgifter i alt	0,3-3,8			

Personale (antal)	2025	2026	2027	2028
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	1-6,5			

Som beskrevet, består budgetforslaget af tre delinitiativer, der derfor vil kunne iværksættes særskilt.

Finansiering:

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Regionsrådet iværksatte i foråret 2024 en handleplan, som skal styrke sikkerheden og trygheden for personale og patienter i psykiatri. Der afsættes [X kr.] til tiltag, som bidrager til forebyggelse og deeskalering af konflikter samt øget fysisk sikkerhed.

